



# van A (rne) naar B (ig)

AetA studiereis Kopenhagen-Malmö 29 mei-2 juni 2013

## BESØG ØRESTAD CITY OG SE BIGS ARKITEKTUR

ØRESTAD ER EN HELT NY BYDEL I KØBENHAVN. DEN ER BLEVET PLANLÆST FRA BUNDEN MED AFSÆT I EN HELHEDSPLAN, SOM ER TEGNET AF DET FINSKE ARKITEKTFIRMA ARKKI. ØRESTAD ADSKILLER SIG FRA ANDRE BYSTRUKTURER VED AT HAVE EN LANSSTRAKT FORM LIGEN CENTRAL BYINDTE. BYDELEN HAR DERIMOD FØRSKELLIGE SAMLINGSSTEDER OG GENNEMGÅENDE ENDS ELEMENTER SOM METROEN, KANALEN, DET FLADE LANDSKAB PÅ ANAGER FÆLLED OG EN KAREKTERISTISK GADESTRUKTUR DER FORBINDER HELE BYDELEN I ET. HVERT OMRÅDE I BYDELEN FÅR SIN EGNE IDENTITET.

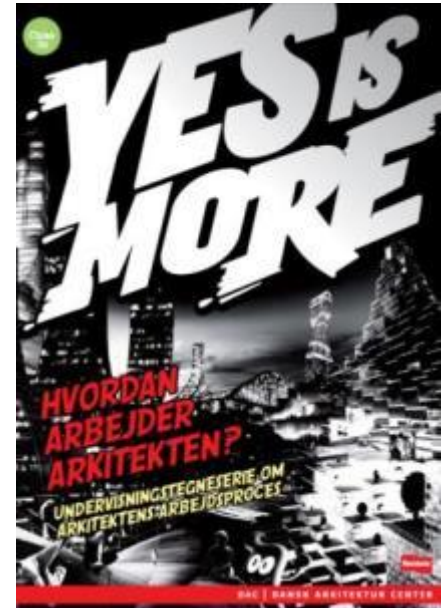
ØRESTAD CITY ER TÆNKT SOM CENTRUM I ØRESTAD MED BUTIKKER, BOLLER, LERDANNELSE OG ARBEJDSPLADSER. VIK BILJÆGET OG VIK HUSENE, SOM BIG HAR TEGNET, ER PLACERET HER LANS METROSTRÅKNINGEN.

ØRESTAD NORD ER TÆNKT SOM ET EKSPERIMENTARUM FOR NYE LIVSFORMER OG BYRUM. DET SKAL VÆRE KØBENHAVNS NYE VIDENCENTER FOR KULTUR, MEDIER OG KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI MED IT UNIVERSITETET, DR OG KØBENHAVNS UNIVERSITET.

AMAGER FÆLLED-KVARTERET ER ENERLI IKKE LEBYGGET OG LIGER SOM ET MELLENUM MELLEM ØRESTAD NORD OG ØRESTAD CITY. TANKEN ER, AT KVARTERET SKAL OPSTÅ LANSOMT SOM EN NATURLIG SAMMENHÆNGTUNG AF DE TO ANDRE KVARTERER OG INDEHOLDE LAGERE BEBYGGELSE, HAVER OG GRØNNE OMRÅDER, HVOR LIVET KAN LDFOLDE SIG.

OPFØRELSEN AF ØRESTAD SYD ER PÅBEGYNDT, OG MAN FORVENTER AT DEN DEL STÅR FÆRDIG I 2015-20. KVARTERET OPDELES I TO DELE OMKRING EN STOR PARK. DEN NØRDLIGE DEL IND ØRESTAD CITY VIL BESTÅ AF TÅT BYGGERI OMKRING ET STORT SKOVBEPLANTET BYRUM. PÅ DEN SYDLIGE DEL BYGGES FLERE BOLIGER OP OMKRING TRE GADEFORLØB MED TERASSER, SKOV, PARK OG KANAL. BIGS BLIØSE OPFØRES I ØRESTAD SYD OG KOMMER TL AT FLINGERE SOM EN BY I BYEN.

HER BYGGER BIG!



Deze gids is samengesteld door Aryan Sikkema en Marcia Mulder voor studie doeleinden

Te lezen:

The human scale, New city spaces, Cities for people, Life between buildings ( **Jan Gehl**)

Yes is More (**Bjarke Ingels**)

Veelbelovende Architecten ( waar we nu geen projecten van bezoeken)

ADEPT, CEBRA, EFFEKT, JAJA, METTE LANGE, PK3, POLYFORM, Powerhouse, SLETH, TRANSFORM, TREDJE NATUR.

Evj	Augusteijn	+31 649832676
Hester	Cluijsenaer	+31 643165240
Juliëtte	Daniëls	+31 613805075
Hans	Davidson	+31 653395528
Joost	de Haan	+31 654703373
Sabine	de Kleijn	+31 654603704
Anne-Lot	Haag	+31 644864162
Fransje	Killaars	+31 612807019
Pim	Kother	+31 628831248
Joke	Lanphen	+31 650515483
Marcia*	Mulder	+31 655708664
Menno	Ongering	+31 653953469
Wessel	Reinink	+31 641776424
Bronia	Rosenblatt	+31 653395528
Aryan*	Sikkema	+31 612815453
Ria	Smit	+31 630022120
Anja	Severs	+31 641752259
René	Thijssen	+31 654936214
Wilhelmina	Thijssen-Henckens	+31 654936214
Francisca	van Beusekom	+31 651518493
Janfrans	van der Eerden	+31 641011521
Ton	van Namen	+31 653380680
Juul	van Trigtr	+31 651881818
Chris	Vegter	
Joke*	Vos	+31 653468878
Minke	Wagenaar	+31 625080816
Ruud	Wilmink	+31 653522939

Organisatie \*



**(5) Imperial hotel**

Vester Farimagsgade 9  
DK 1606 Copenhagen  
tel +45 33128000

SRC +31(0)503123123 Sietske van der Maat.

## Programma

### Woensdagavond 29 mei

Vertrek van Schiphol met KLM 17.05 uur naar Kopenhagen.

Aankomst 18.25 uur

19.00 Vertrek met de bus. We rijden langs de Blue Planet (3XN 2013) Kajakvej (1) naar Kastrup bad. (White arkitekter 2005)

Kastrup Strandvej (2)

We wandelen langs de kust naar Amagerbeach (Haslov & Kjaergaard ) Amagerstrandvej 301 (3)

20.30 Vertrek naar hotel. Vester Farimagsgade 9 (5)

We zien het SAS hotel (Arne Jacobsen 1955-60) (6)

21.00 lezing Tina Saaby

## Programma

### Donderdag 30 mei

9.00 Met de fiets (ca 5 km. In de ochtend) We zien de 'Black Diamond (7) en gaan langs de bouwlocatie van het project van OMA voor het DAC op Brughusgrunden (8) en gaan naar de openbare ruimte (SLA) in de omgeving van: The Cristal and Cloud (Schmidt, Hammer en Lassen 2011) hoek Puggaardsgade en Hambrogsgade (9)

Aan de overkant van het water zien we het havenzwembad BAD (PLOT/BIG 2002) Islands Brygge 9 (10)

SEB (Skandinaviska Enskilda Banken)(Lundgaard & Tranberg 2010) hoek Kalvebod brygge en Bernstorffsgade (11) Hal is toegankelijk.

Rijksarchief (PLH 2009) Kalvebod brygge 32 (12)

We gaan langs het winkelcentrum Fisketorvet (13) naar het vml. Havengebied: Havneholmen (14) en zien een

havenzwembad van BIG (15) en gaan over de (drukke fietsbrug) Bruggebroen (16) naar Havnestade We bekijken het Gemini

residence (MVRDV) (17)

## Programma

### Vervolg Donderdag 30 mei

10.15 Daarna fietsen we verder via Amager Faelled naar metrohalte Dr. Byen / Universitet (18)

Daar parkeren we onze fietsen.

11.00 met de metro naar Station Vestamager (19) om 2 gebouwen in Ørestad zuid te zien. 8House (BIG, 2010) wonen, winkels en parkeren. Richard Mortensens Vej 61 (20)

12.00 gezamenlijke lunch in Cafe 8 Tallet.

Staevnen woningbouw (Vilhelm Lauritzen, 2009) Robert Jacobsens vej 93-101 (21)

13.00 Met metro naar station Ørestad (22)

Bezoek Ørestad school en bibliotheek (KHR, 2008/12) Arne Jacobsen Allé 19 (23)

Bekijken van Ørestad college (3xN) Gymnasium, Ørestads Boulevard 75 (24)

Bekijken VM (BIG, 2005) wonen en parkeren. Ørestads Boulevard 57-59 (25)

Bezoek van MTN (The Mountain, BIG, 2008) Wonen en parkeren, Ørestads Boulevard 55 (26)

We zien het hotel Bella Sky (3XN, 2011) en gaan met de metro van Bella Center (27) naar halte Dr. Byen (18)

16.00 rondleiding in koncerthuset (Nouvel, 2009) Emil Holms Kanal 20 (28)

Tietgenkollegiet, Studentenhuisvesting (Lundgard Tranberg, 2006) Rued Langgaards vej 10-18 (29)

IT universiteit (Henning Larsens Tegnestue 2005) Rued Langgaardsvej 7 (30)

Individueel diner b.v. in Meatpacking district (60) Fietsen terugbrengen.



## Programma

### Vrijdag 31 mei

met de bus naar het noorden. Reliëfrijk landschap, geliefd voor ontspanning.

**9.00** vertrek naar Vuggestuen Akvariet (Kinderdagverblijf, Dorte Mandrup 2004) Naestvedgade 3 **(31)** De leidster Grethe Dehn gaf toestemming om ook even binnen te kijken.

**9.45** vertrek naar Amerikaplads **(32)** gebiedsontwikkeling in de noordelijke haven van Kphn. We kijken ook over het water naar de bouwactiviteiten op Marmormolen **(33)**

**10.30** vertrek naar Benzinepompstation(1937) (A. Jacobsen) Kystvejen 24, Charlottenlund **(34)**

**11.00** vertrek naar het Bellavista (complex woningen, restaurant en Bellevue theater met te openen dak) (Arne Jacobson) Strandvejen 451, 2930 Klampenborg **(35)**

**12.00** vertrek naar Ordrupsgaard.

#### Individuele lunch.

**13.00** Bezoek Museum Ordrupsgaard (Zaha Hadid) Vilvordevej 110, Charlottenlund **(36)**

Bekijken van privéhuis van Finn Juhl (1942)

**14.00** vertrek naar Bagsvaerd kerk (Jørn Utzon, 1973-76) Taxvej 14, 2880, Bagsvaerd **(37)**

**14.45** vertrek naar Favrholtm conf. Centrum (Search 2011)

Roskildevej 58, Hillerød 3400 **(38)**

**16.00** vertrek naar Louisiana (Wohlert fam. 1958-2006) Strandvej 13, 3050 Humblebaek **(39)**

**16.30** Bezoek museum

18.00 Gezamenlijk buffet.

**21.30** Terugreis naar hotel

## Programma

### Zaterdag 1 juni

**9.00** Vertrek naar Sluseholmen (Soeters, Arkitema) **(40)** We zien Havnebad (Kasper Danielsen) **(41)**

**9.45** Via brug Teglvaerksbroen **(42)** naar Teglholmen **(43)**  
We zien daar o.a. recent zwart woongebouw (Vandkunsten)

**10.30** naar Carlsberg (veel industrieel erfgoed) **(44)**

**11.30** naar Flintholmen (station voor trein, metro en S-bahn) **(45)**  
We zien o.a. een gebouw van 3XN.

**12.15** naar Bibliotheek (COBE) (Best public building 2011)  
Rentemestervej 76, Nordvest **(46)**

**13.00** naar Cancer healthcare centrum (NORD) Nørre Allé 45 **(47)**

**13.30** naar Superkilen (BIG) multiculturele buitenruimte tussen Nørrebrogade en Tagensvej **(48)**

**14.30** Bus brengt ons naar Metrostation Nørreport (COBE 2011) **(49)** en vertrekt.

#### Vrij programma. Suggesties :

Torvehalle (Hans Peter Hagens, 2011) Israel plads **(50)**  
(2 markthallen)

Palmenhus, Kas in universitaire botanische tuin 1871 (Eva en Nils Koppel) Øster Farimagsgade 2b **(51)**

Stokhusgade 4b. **(52)** (Holscher arkitekten, 2007) Eigentijds pand, contrast met belendingen.

Hauser Plads, (Karres en Brands + Polyform 2012) gebouw voor de stadsreiniging en inrichting omgeving. Inrichting winkelstraat. Købmagergade. **(53)**

Universiteitsbibliotheek 1860. Fiolstraede 1, Indre By. **(54)**  
(bezoek regelen)

**20.00** Gezamenlijk diner in schouwburg Skuespilhuset (Lundgaard & Tranberg 2004-07) Kvaesthusbroen **(65)**

### **Zondag 2 juni**

met de bus naar de kust en naar Malmö.

**8.30** uitchecken.

**9.00** met de bus naar MAR (BIG, 2004) Amager Strandvej 13 **(4)**

**10.00** vertrek naar The Blue Planet (aquarium van 3xN) Kajakvej 2770, Kastrup **(1)**

**11.00** vertrek (over brug en door tunnel) naar Malmö **(55)**

**11.40** bekijken van de toren van Calatrava (Lilla Varvsgatan 14) **(56)**

wijk Malmö Bo01, Sunspromenaden (Vastra Mannen) **(57)**

#### **Individuele lunch**

**14.00** vertrek naar East Cemetery (Östra Kyrkogården) (Sigurd Lewerentz 1916-69) Scheelegatan **(58)**

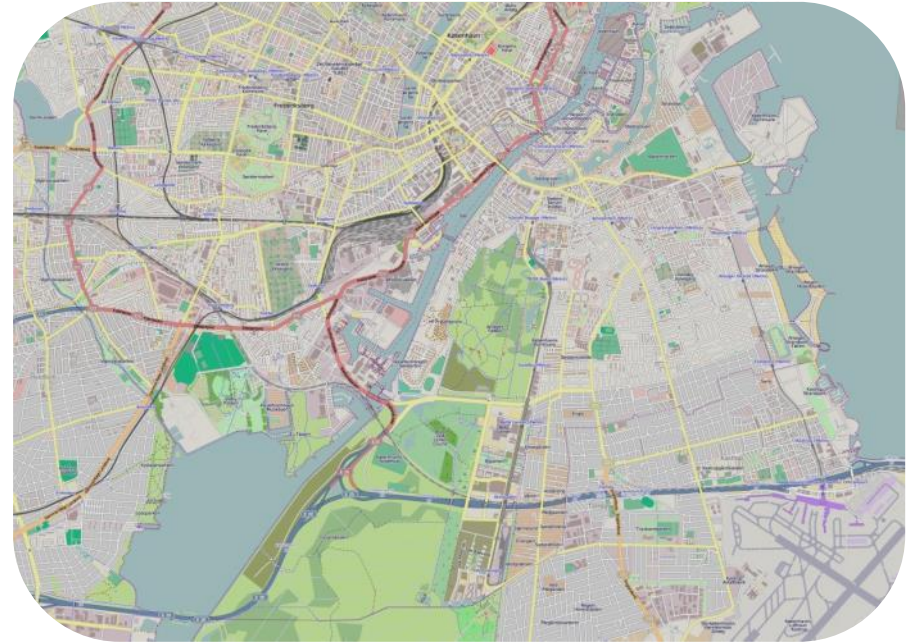
**14.20** Bezoek kerkhof, crematorium en bloemenkiosk.

**15.20** Vertrek naar vliegveld Kopenhagen,

**16.05** inchecken op vliegveld

Bekijken vliegveld. (KHR e.a.) **(59)**

**Terugreis om 18.05 uur met KLM. Landen om 19.35 uur.**



## Algemeen Kopenhagen

Van 12<sup>e</sup> tot 19<sup>e</sup> eeuw een omwalde stad met twee toegangswegen.  
In de 13e eeuw werd het Koopmanshaven genoemd. Strategisch gelegen t.o.v. handel met de landen aan de Oostzee. Nederland koesterde het machtsevenwicht tussen Zweden en Denemarken door wapenleveranties aan beide partijen ( en de financiering er van )

In 18<sup>e</sup> eeuw twee grote stadsbranden, uitbreidingen en welvaart.  
Huisvesting van militairen werd voorbeeld voor woningbouw.  
In 19<sup>e</sup> eeuw cholera, industriële revolutie, speculatiebouw,  
Begin 20<sup>e</sup> eeuw explosieve groei, in 1947 uitbreidingsplan met vijf vingers,  
Eind 20<sup>e</sup> eeuw internationaal door uitbreiding metro en Øresundbrug. Nu een dubbelstad met Malmö.

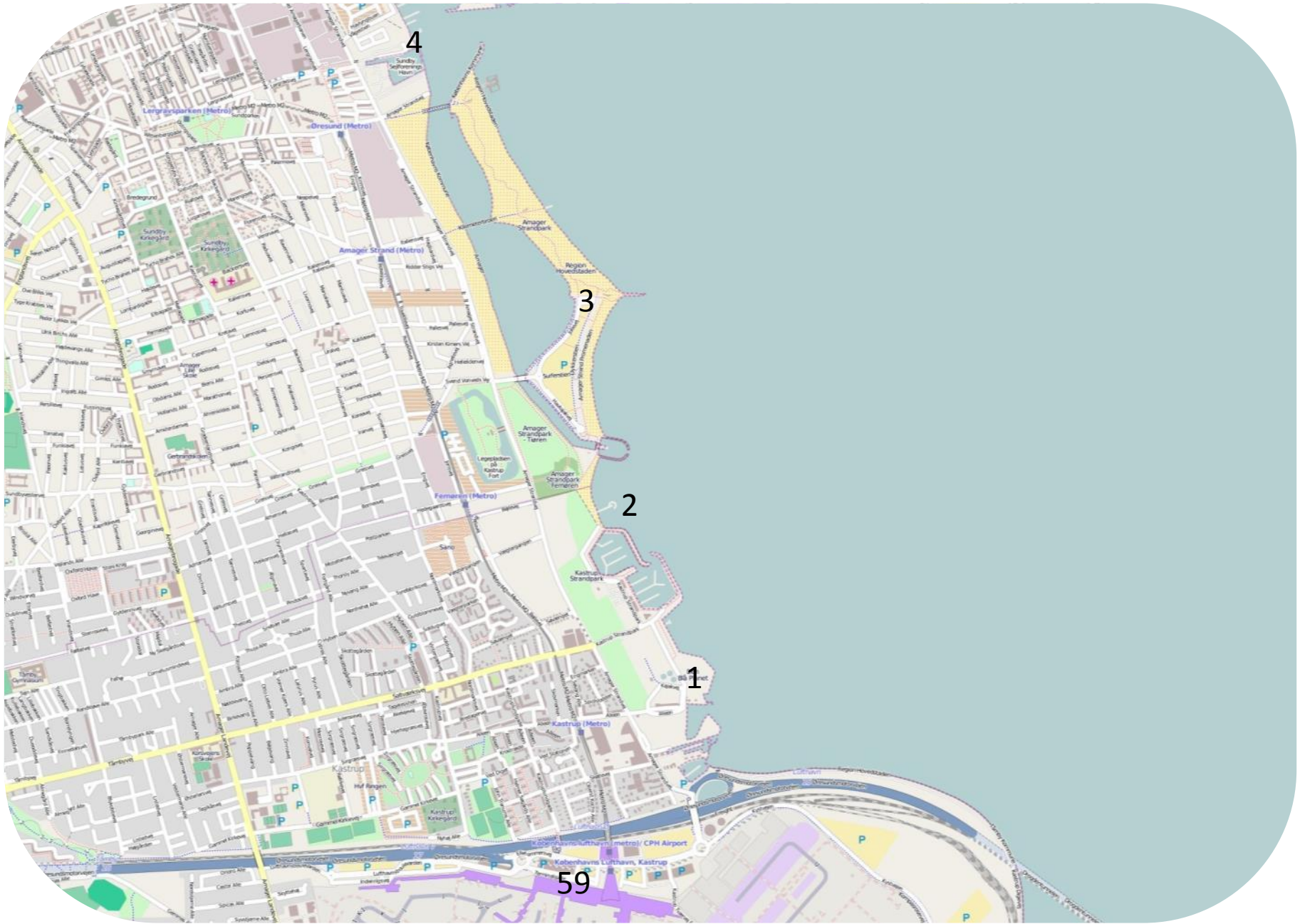
Recent: herbestemmen van havengebieden en herstel van de relatie tussen stad en het water. Alle schaalniveaus van landschap tot detaillering en buitenruimte krijgen veel aandacht.

Deense architectuur kenmerkt zich door groot vakmanschap, aandacht voor schaal, materiaal, detail, tactiliteit en degelijkheid.  
Stedenbouwkundig door goede afstemming tussen woningbouw en infrastructuur.

Ook in DK komt de crisis. Het is een klein land met veel architecten. Veel prijsvragen. Architecten zoeken (vaak succesvol) werk in het buitenland.  
De huidige generatie is niet theoretisch en ideologisch, maar pragmatisch. Ze zoeken menselijke schaal en ook iconische kwaliteit. Er is een traditie van goed luisteren, dialoog, samenwerken en streven naar consensus en aandacht voor maatschappelijke behoeften.

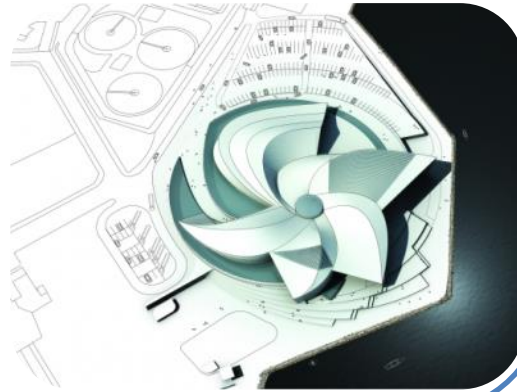








**(1) The blue planet** (aquarium van 3XN 2013) ligt boven op 'Panoramic Hill', omgeven door water, zuigt bezoekers door een draaikolkvorm naar binnen voor een reis onder water. De vijf vleugels bevatten verschillende aquaria (met koud, warm, zout en zoet water)  
(3XN ontwierp ook het Muziekgebouw aan het IJ en het stadhuis in Nieuwegein.



**(2) Kastrup bad.** Zeezwembad (White arkitekter 2005) Een pier leidt naar cirkelvormig azobe platform met oplopende buitenwand, die tegen de wind beschermt, met een verdieping en verschillende duikhoogtes. Op het platform, opgenomen in de cirkelvormige wand, kleedkamer en douches met uitzicht op zee. Het geheel werkt als een amfitheater.



**(3) Amagerbeach** (Haslov & Kjaergaard 2008) Een eiland van 2 km. Lang, een lagune van max. 400 m. breed, ontworpen als een parklandschap van duinen en kronkelpaden voor fietsers. Betonnen gebouwen met toiletten, kiosken en openbare dakterrassen om te kijken naar de schepen, vliegtuigen en de Øresundbrug.



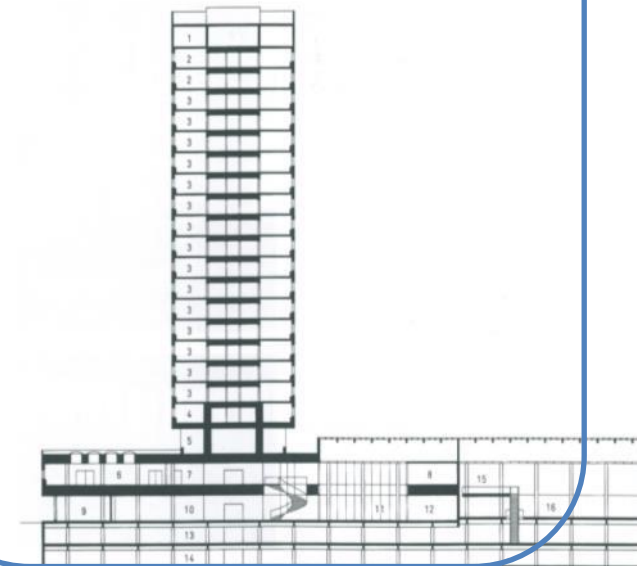
**((4) MAR** Maritiem jeugdcentrum (PLOT/ BIG, 2004) Amager Strandvej 13, Golvende houten speellandschap (1600 m2) voor het jeugdcentrum boven de botenberging voor de zeilclub. Budget voor bodemsanering en bouw zijn samengevoegd.



**(8) Bouwlocatie** van het project van **OMA** o.a. voor het DAC (Deens Architectuur Centrum) Bryghusgrunden Daar komen ook een ondergrondse parkeergarage, café, restaurant, woningen, kantoren, openbare recreatieve ruimten. Geplande ingebruikname 2015.



**((6) SAShotel** (A. Jacobsen, 1955-60,) Hammerichsgade 1. Heet nu Radisson Blue hotel. Bezoek van de gerestaureerde kamer moet je bespreken. Tel +4533426000, Een lichte toren op een donker podium. Groengrijze gevelpanelen weerspiegelen de wolken. Bedoeld als luchthaventerminal, hotel en reisbureau. Deel van de spoorlijn is door de stad overdekt.



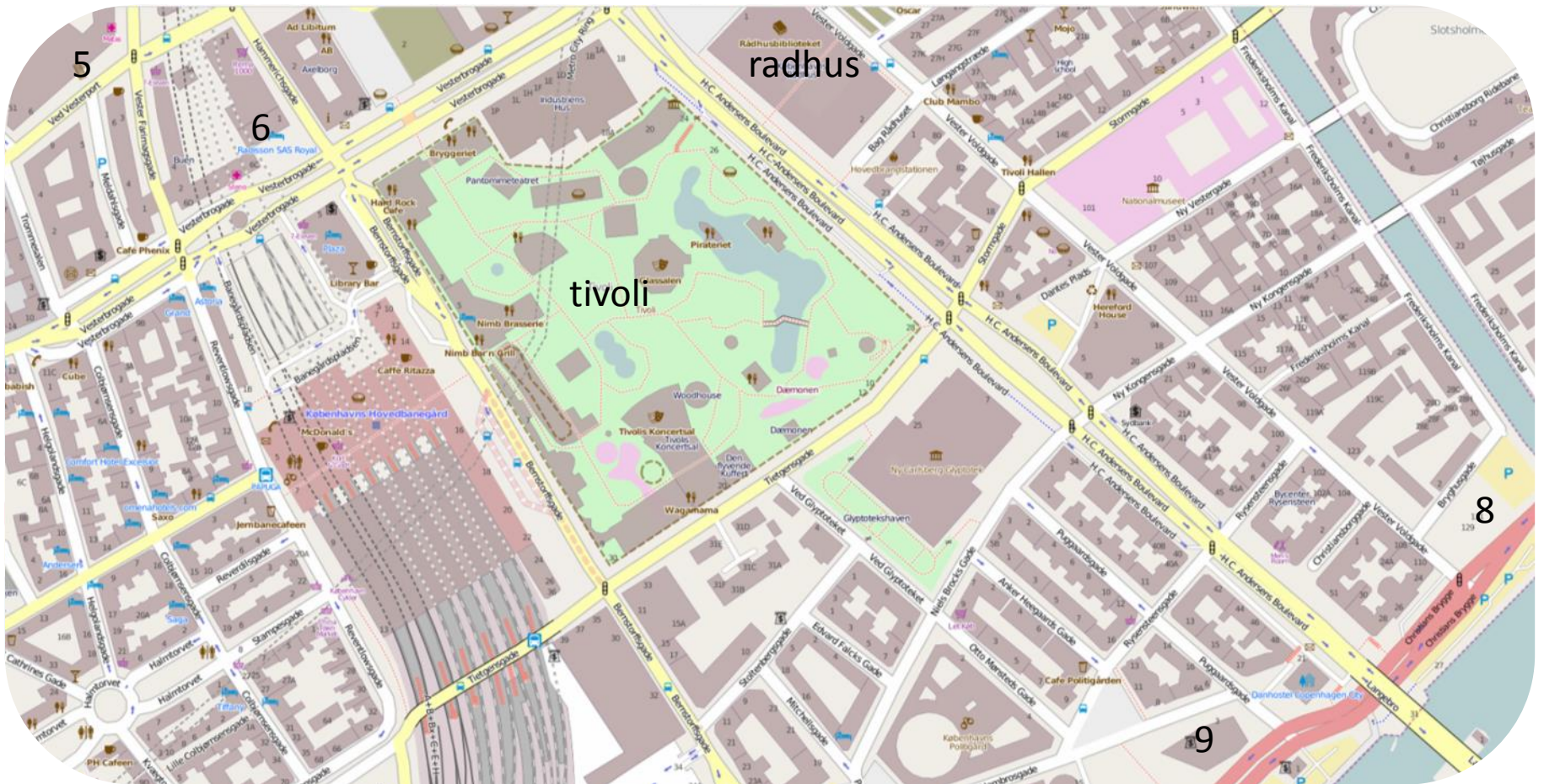
**(7) 'Black Diamond'**, Uitbreiding Koninklijke bibliotheek (Schmidt Hammer & Lassen 1995-99) Zwarte hellende gevels boven een strook glas. Verbinding met oudbouw door glazen loopbruggen boven autoweg. Hoog licht atrium met golvende vormen.







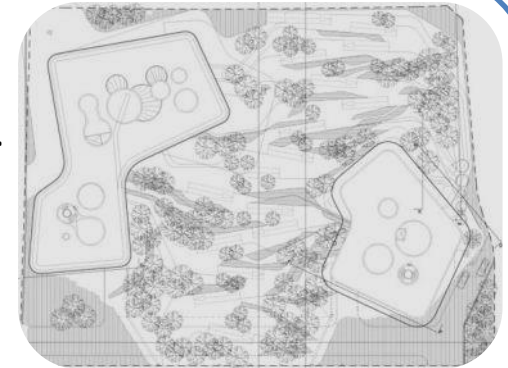




**(Openbare ruimte (SLA))** van af 'Cristal and Cloud', langs SEB en Nationaal archief tot Dybbølsbro. (foto SEB bank en archief)



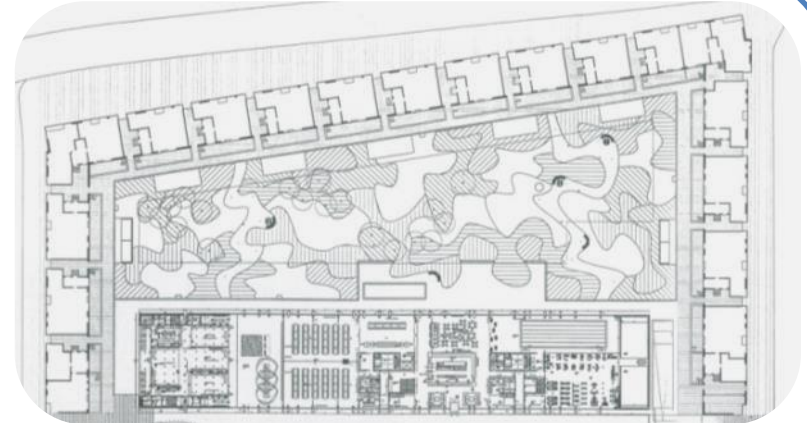
**(11) SEB bank** (Lundgaard & Tranberg 2010) 2 elegante torens. Ze geven meer ruimte terug aan de stad dan ze namen. De openbare ruimte (SLA) golft en heeft hellingen tot op de 2<sup>e</sup> verdieping van de SEB bank, trappen en een betonnen ramp met haarspeldbochten naar een opgetilde groene corridor langs het nationale archief en het Tivolihotel en later over de Dybbølsbro. Treden en taluds bieden zitplekken om te kijken naar verkeer en skaters.



**(9) The Cristal and Cloud** (Schmidt, Hammer en Lassen 2011) Gebouw lijkt te zweven (maar rust op 3 steunen) boven een openbare ruimte (met 2000 fonteinstralen) tussen stad en haven (SLA). Veel aandacht aan energiebesparing. Kolomvrije Z-vormige vloervelden laten ruimte voor 2 atria met veel licht en doorzichten.



**(12) Nationale archief** (PLH 2009) Gesloten baksteen gevel met runenreliëf. Groene promenade op het dak, met gunstig effect op het binnenklimaat.



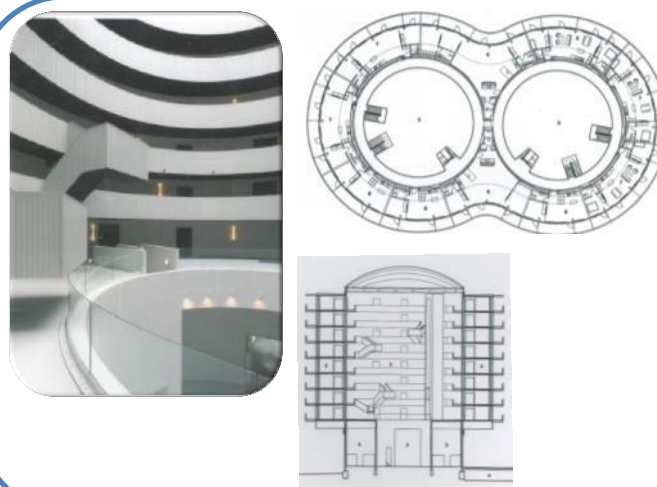


**(14) Havneholmen** (Wingård  
 aritektkontor AB masterplan 2010)  
 Veelbelovend nieuw stedelijk gebied  
 op route tussen stad, winkelcentrum,  
 haven en Amager. Bebouwing hoog  
 aan het water beschermt ook tegen  
 de wind. Kleine haven met woonboten  
 is behouden. We zien ook een blok  
 witte woningen van Lundgaard en  
 Tranberg en een **havenzwembad**  
 (BIG) **(15)**



**Havnestade** (masterplan PLH e.a.  
 2008) Vooral wonen in vrijstaande  
 objecten met weinig  
 publieksvoorzieningen.

**(16) Bruggebroen** (Dissing en Weitling 2006) Drukke  
 fiets- voetbrug. 190 m. lang. Eerste brug over de haven  
 sinds 50 jaar. 5000 mensen gebruiken hem per dag. Kan  
 open voor scheepvaart.



**(17) Gemini residence** (MVRDV 2004-5)  
 Twee voormalige zaadsilo's van  
 sojabonenfabriek zijn uitgebreid met 84  
 appartementen met een open layout en  
 brede balkons. Door de transparante  
 kunststof daken zijn twee lichte atria  
 ontstaan met prachtige trappen.



**Tentoonstelling DAC over openluchtwembaden Your Harbour**

The exhibition *Your Harbour* at the **Danish Architecture Centre** casts the spotlight on the rapid development of Copenhagen's inner harbour. As it develops, the Harbour becomes an increasingly attractive, fascinating and open recreational area, providing the people of Copenhagen with a wonderful range of activities and experiences.

The exhibition runs from 22 March to 16 June at the Danish Architecture Centre



**(41) Koralbadet** Harbour bath Sluseholmen opened in the summer of 2012 and was designed by Kasper Danielsen Architects.

**(15) Harbour bath (BIG)** Fisketorvet The open-air swimming pool Fisketorvet has 3 separate pools: a children's pool, a diving pool, and swimming pool.



**(10) BAD** (aan de andere kant van het water) Zwembad, speelveld (PLOT / BIG 2002) Eerste uitgevoerde project van PLOT. (Waarvan BIG zich in 2006 afsplitste). Haven verandert van industriegebied naar stedelijk recreatie gebied. Een strook grond is door bewoners in gebruik genomen, daarna tot stadspark (Havneparken, door Annelise Bramsnaes en Poul Jensen) ingericht met behoud van aantal industriële objecten. Daarna uitgebreid door PLOT met een terrasvormig havenzwembad Harbourbath Island Brygge, een bruikbare overgang tussen land en water. Het water in de haven is sinds 2001 schoon genoeg om er in te zwemmen. Het bad is 7 dagen per week open en heeft vaak 600 gasten die er zwemmen.



**De wijk Ørestad** (masterplan ARKKI ApS) De grootste stadsuitbreiding van Kopenhagen ooit. De gronduitgifte betaalt de metroaanleg. De metro is bovengronds met eronder een fietsweg samen vormen ze de rechte ruggengraat van de wijk met veel aandacht voor de openbare ruimte. Drie verschillende gebieden: Noord, city en zuid. Er wonen nu 7000 mensen, werken 12.000 en studeren 20.000. Veel opdrachten zijn verleend door een grote oliemaatschappij. Ørestad noord is het verst gevorderd. Cultuur, media en IT in de omgeving van de universiteit. Ørestad city gaat trager. Er komen meer winkels e.d. Veel bijzondere architectuur. Ørestad zuid heeft ambitie: wonen in hoge dichtheid contact met natuur. Het 8 huis staat naast de koeien. In afwachting van betere tijden is op een bouwkvavel gras gezaaid en het Plug and play ingericht voor sport en spel, en tijdelijke volkstuinen.

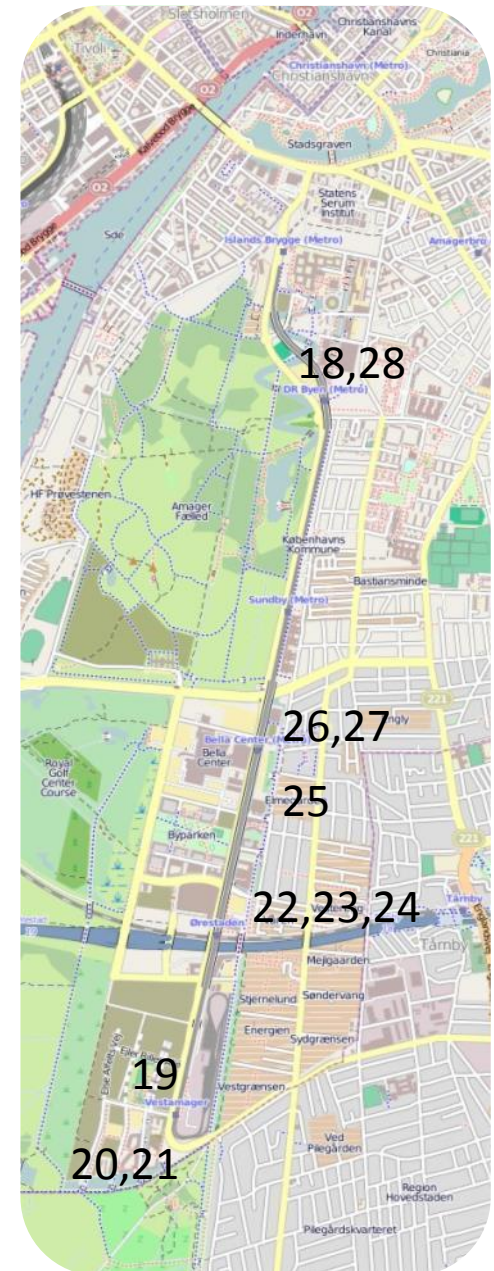


**(20) 8house** (BIG, 2010) 76 woningen, binnenhoven, kinderopvang, winkels, café en parkeren. Fietspad tot 10<sup>e</sup> verdieping.  
**(21) Staevnen woningbouw** (Vilhelm Lauritzen, 2005-09) Een van de eerste gebouwen in Ørestad zuid. Op de hoek 11 lagen. Vrij uitzicht over beschermd natuurgebied Kalvebod Faelled. Water aan oost en zuidzijde. Aan de westzijde een kanaalstraat.



**Cabinn Metro Hotel**  
(Libekskind)

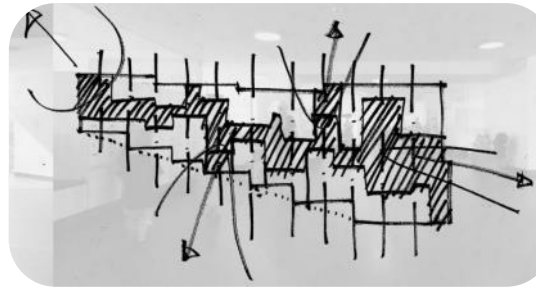
**Hotel Bella Sky** (3XN)





**(23) Ørestad school** buitenschoolse opvang en bibliotheek ( KHR, 2008/12)

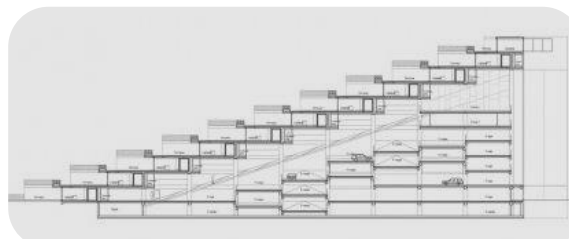
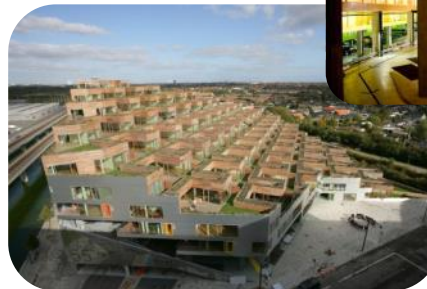
Het nieuwe leren, 'school van de toekomst', geïnspireerd op Italiaanse bergdorpen. Geen klaslokalen maar flexibele ruimten. Buitenruimte voor de studenten op daken en langs kanalen. Openbare buitentrap tot bovenste laag.



**(25) VM** (BIG, 2005) De gebouwen hebben de vormen van de letters V en M. De hoogte varieert van 4 tot 12 lagen. Ca. 200 appartementen (36 typen) met elk een vide en optimaal uitzicht en zon. De puntige balkons beperken de schaduw bij de benedenburen. Gemeenschappelijke ruimtes, een kinderdagverblijf en fietsparking. (Bjarke Ingels woont er)



**(26) MTN** (The Mountain, BIG, 2008) 80 appartementen met groot dakterras en uitzicht op tuinstad en veel parkeerplaatsen (ook voor de buurt) Twee sferen: achtertuinen en futuristische stedelijkheid.



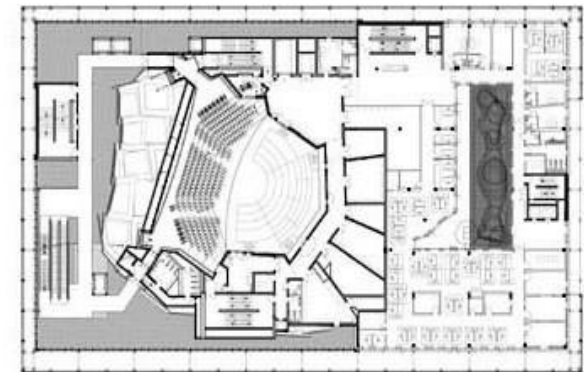
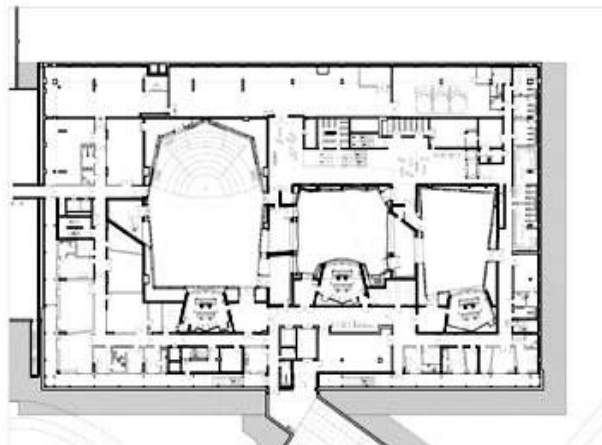
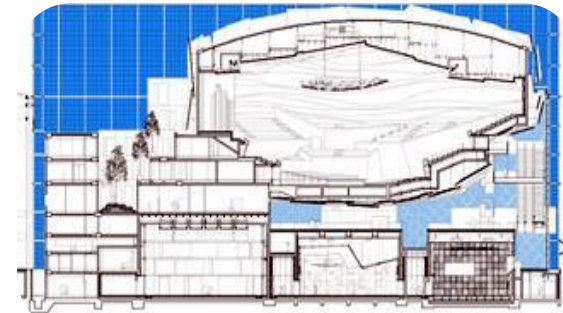
**(24) Ørestad college** (3XN 2006) Het nieuwe leren. Geen klaslokalen. Flexibel, open, met concentratieplekken. Overal internet. Centrale hal met trappen en visueel contact tussen de verdiepingen.





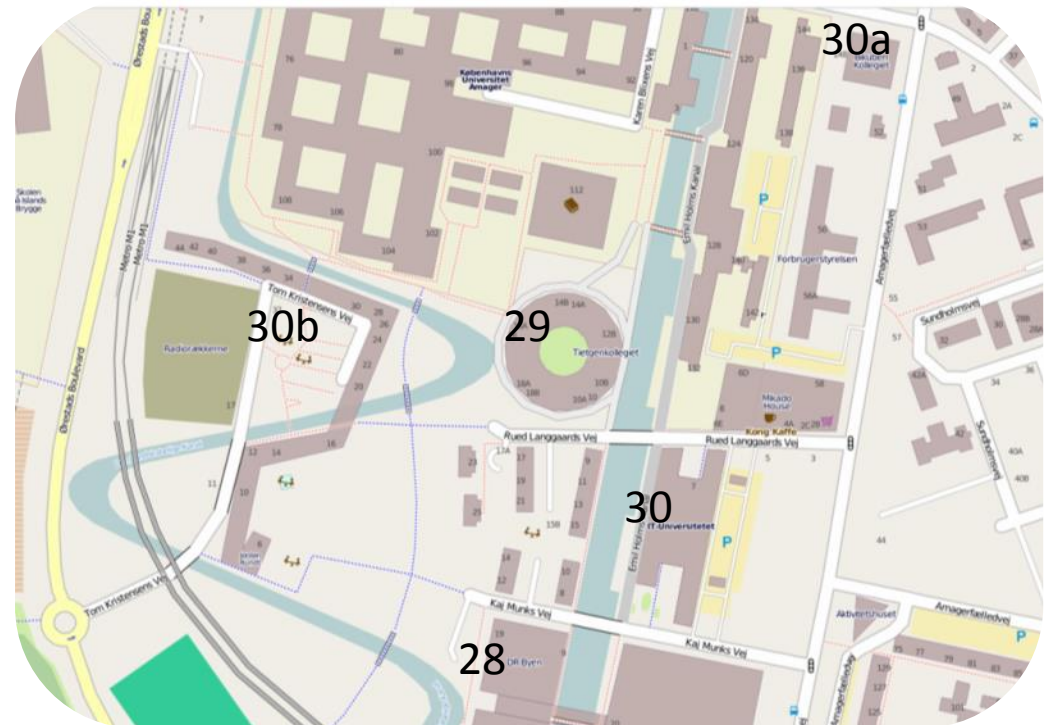


**(28) Koncerthuset** (Nouvel, 2002-09) Onderdeel van de herhuisvesting van de Danish Broadcasting Corporation (DR) naar 4 gebouwen ( 130.000 m<sup>2</sup>) die met elkaar zijn verbonden door een brug over het universiteitskanaal. Het concertgebouw ( 21.000 m<sup>2</sup>) is een 45 m. hoge doos met 4 zalen voor 1800 bezoekers. De gevels zijn transparant. Overdag is het interieur van buiten zichtbaar, 's avonds projectie op de gevels. De concertzaal ligt op 10m. boven straatniveau en lijkt een houten beeldhouwwerk. (een meteoriet vlak voor de landing) De grote zaal is rond en asymmetrisch, bekleed met golvende berkenhouten panelen. De stoelen zijn in vele tinten rood. Akoestisch adviseur: Yasuhisa Toyota.





**(29) Tietgenkollegiet** (Studentenhuisvesting van Lundgard Tranberg, 2006) 400 studentenkamers met royaal uitzicht naar buiten. Verspringende balkons en erkers. Gemeenschappelijke keukens enz. zijn gericht op de gemeenschappelijke binnentuin. Op de begane grond een café en algemene voorzieningen. Buitenruimte door Mutopia.



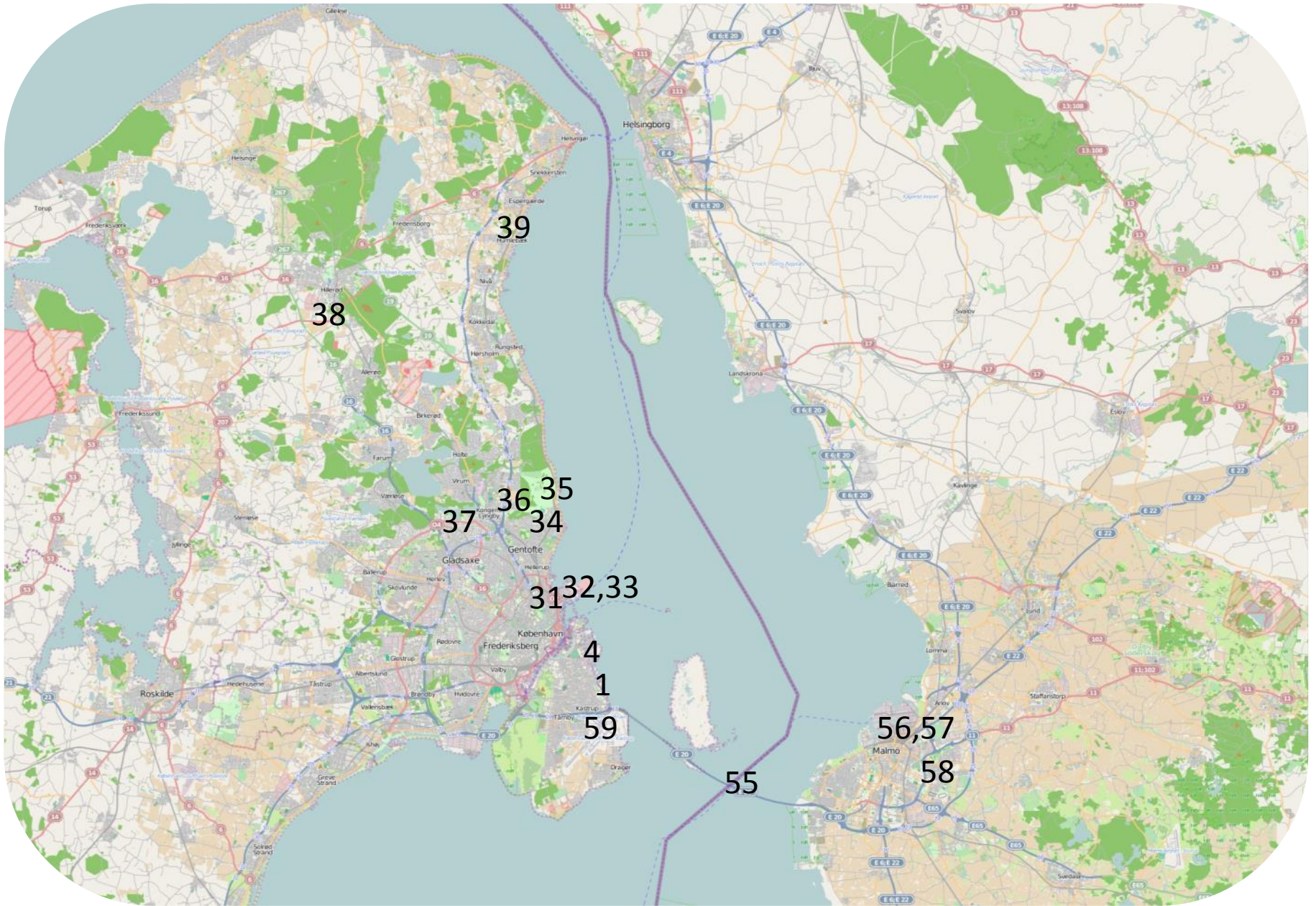
**(30) IT universiteit** (Henning Larsens Tegnestue 2005) 3000 studenten, atrium 20x 25 x60 m3 (b.h.l.) uitkragende vergaderruimtes.

**(30a) Bikuben kollegiet** (Aart architect 2006)

**(30b) Boligslangen** (Domus architeten2006)

Arkitema is verantwoordelijk voor de stedenbouw van het universiteitsterrein



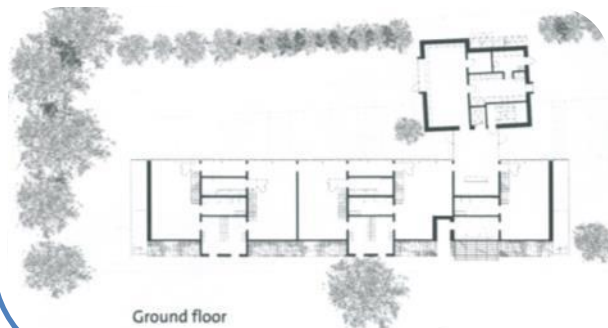








**(31) Kinderdagverblijf** (Dorte Mandrup 2004) Naestvedgade 3. Gesitueerd in de Rosenvaenget villawijk uit medio 19e eeuw, naast latere appartementengebouwen. Optimaal bezonde buitenruimten. Groepsruimte d.m.v. schuifdeuren voor kleine groep of voor meer groepen gezamenlijk te gebruiken. Elke ruimte heeft trap naar intieme zolderachtige ruimte. Dakterras met hoog, dik gras, bereikbaar langs activiteitentrap. Het glazen prisma geeft maximaal contact binnen-buiten.



Ground floor

Vrijdag 31 mei

**(32) Amerikaplads.** Masterplan van West 8. (2005-10) Ambitie: Een havengebied veranderen in een actief stedelijk gebied met hoge dichtheid. Grote bouwblokken, een lang centraal plein met winkels en cafés op de begane grond. Landmarks in het zuiden en het noorden. Bij de entree van de wijk in het zuiden de **'vuurtoren'** van Lundgaard & Tarnberg, bekleed met leisteen en geïntegreerd met bestaand bouwblok (Pakhusvej 2-12), in het noorden de **'koperen toren'** (Arkitema 2004). ( Het koper verwijst naar de andere koperen daken in Kopenhagen), en **'het Noorderlicht'** aan de Amerikaplads 24-32, een wit gebouw van (C.F. Møller en kunstenaar Ruth Campau 2006). Er zijn plannen om een brug te maken naar de stad. Het gebied is nu wat geïsoleerd door treinen en wegen.

Aan de pier staat de **DFDS passagiersterminal** voor ferries (3XN 2004) Dampfaergevej 30. Glasstroken geven 's avonds een bijzonder beeld. Schaal is relatief t.o.v. grote schepen en de ruimte van de haven.



**(33) Marmormolen.** (masterplan 3XN) In aanbouw. Er komt UN city ( 3XN) en een landmark van twee torens op 65 m. hoogte verbonden door een loopbrug (Steven Holl)



AetA studiereis Kopenhagen-Malmö 29 mei-2 juni 2013

23

(34)

**Benzinepompstation(1937)**

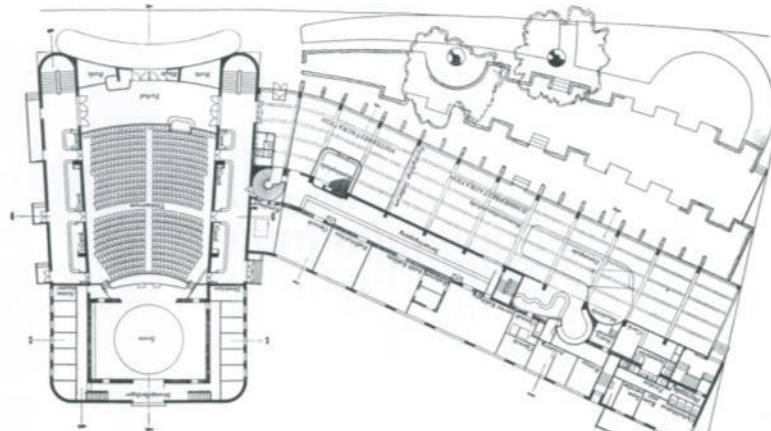
(A. Jacobsen) Orde en netheid gecombineerd met signaalfunctie. Licht hellend paddenstoeldak was 12 cm dik. Na restauratie nu iets dikker.



# Arne Jacobsen

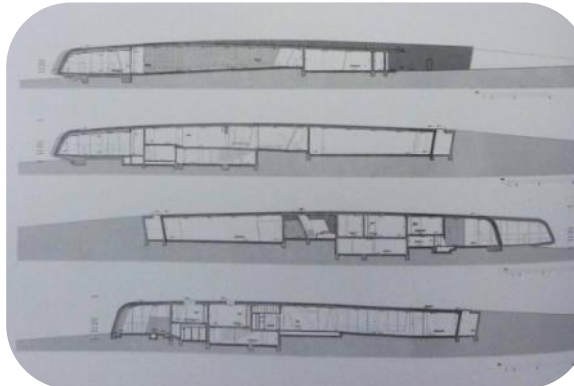
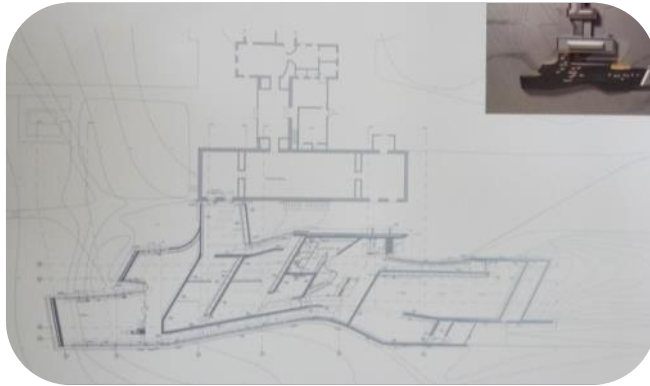


**(35) Bellavistacomplex** (Arne Jacobsen 1932-37) Bellevue theater. Het dak kan (nog steeds) open voor zonlicht of een sterrenhemel bij een voorstelling. Het interieur met hout, bamboe en linnen past bij de sfeer van het strand (van toen). Er naast ligt het 'Restaurant Jacobsen'. Interieur met vrije vormen in hout, linnen en baksteen. In 1999 gerestaureerd door het bureau Ladegaard & Christiansen. Bellavista appartementencomplex. Een mediterrane moderniteit. Spel met volumes, licht en schaduw. (wit gestuukte baksteen)





**(36) Museum Ordrupsgaard** (Zaha Hadid 2005) De ca. 1000 m2 uitbreiding van typisch Deens buitenverblijf uit 1916 kneedt het landschap. Elegant, zachtaardig, poëtisch. Hellende tentoonstellingswanden refereren aan schildersezels. De zelfverdichtende beton van het gebogen buitenspouwblad is gepompt door gaten in het binnenspouwblad. De overheid hielp met de architectenkeus.

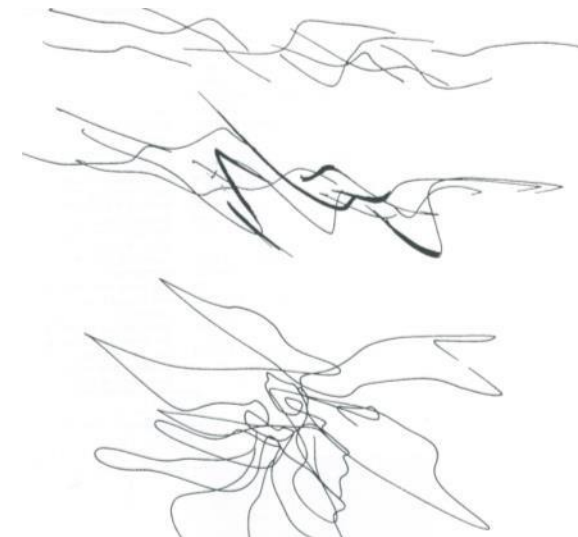
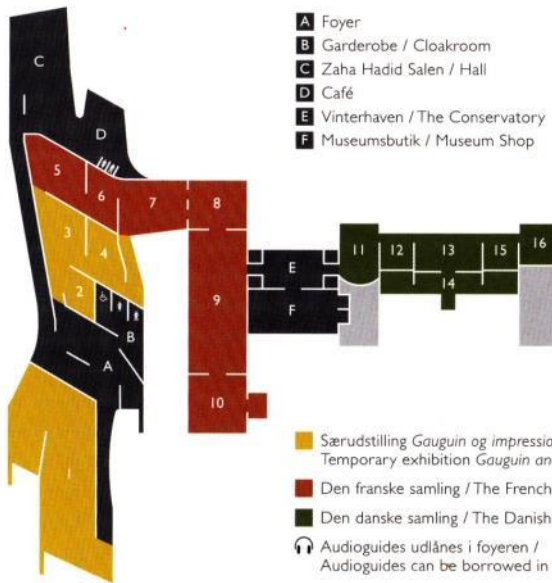


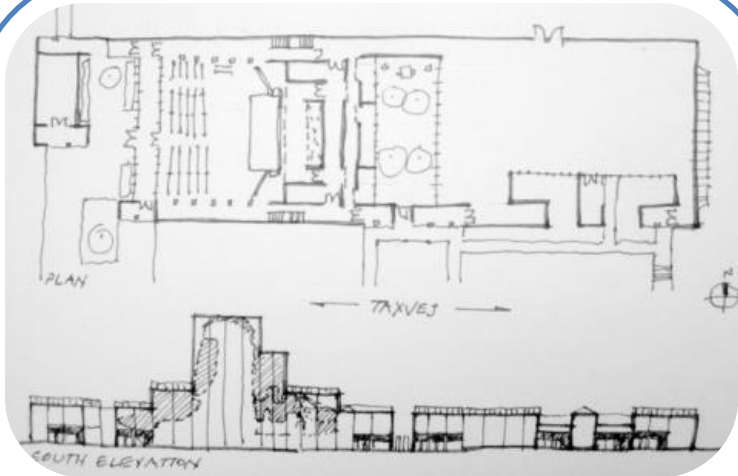
privéhuys van **Finn Juhl** (1942)  
 Architect en meubelontwerper. Een volume met woon- en werkkamer, het andere met koken eten en slapen. Lichtgeel plafond doet soms denken aan zonbeschenen tentdak.



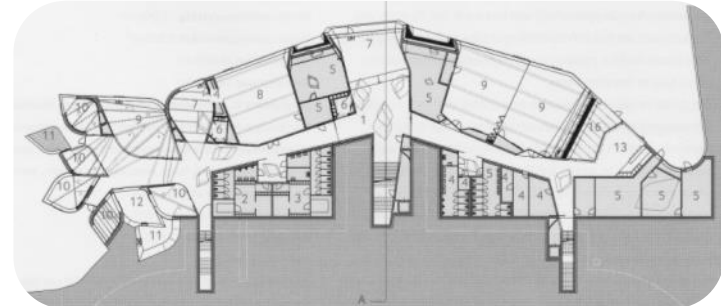
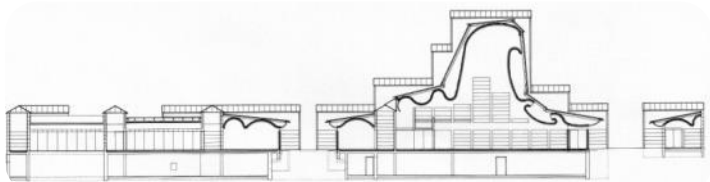
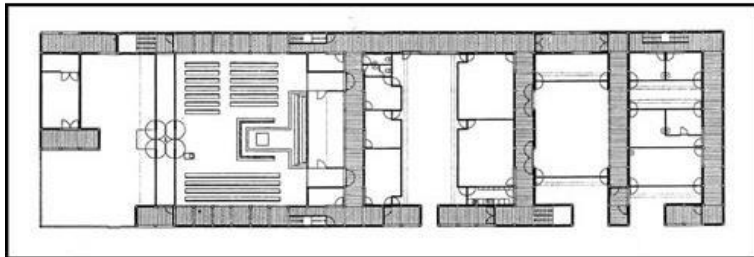
**ORDRUP  
 GAARD**  
 MUSEUM  
 forFRANSK  
 IMPRESSIONISME  
 VILVORDEVEJ 110  
 CHARLOTTEENLUND  
 TELEFON: 39 64 11 83  
 ORDRUPGAARD.dk

Mykredit  
 MUSEUMSPONSOR

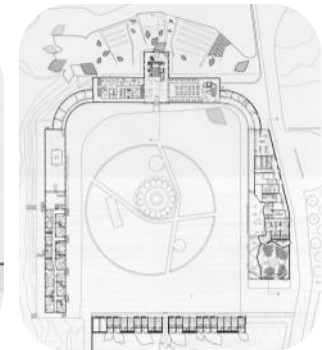




**(37) Bagsvaerd kerk** (Jørn Utzon, 1973-76) Utzons eerste project in Denemarken. Industrieel uiterlijk. Plafond als een wolkenlucht, steunt op de glazen wandelgangen. Door steeds veranderend licht ontstaan er vele nuances van wit. *Zie tekst Kenneth Frampton.*

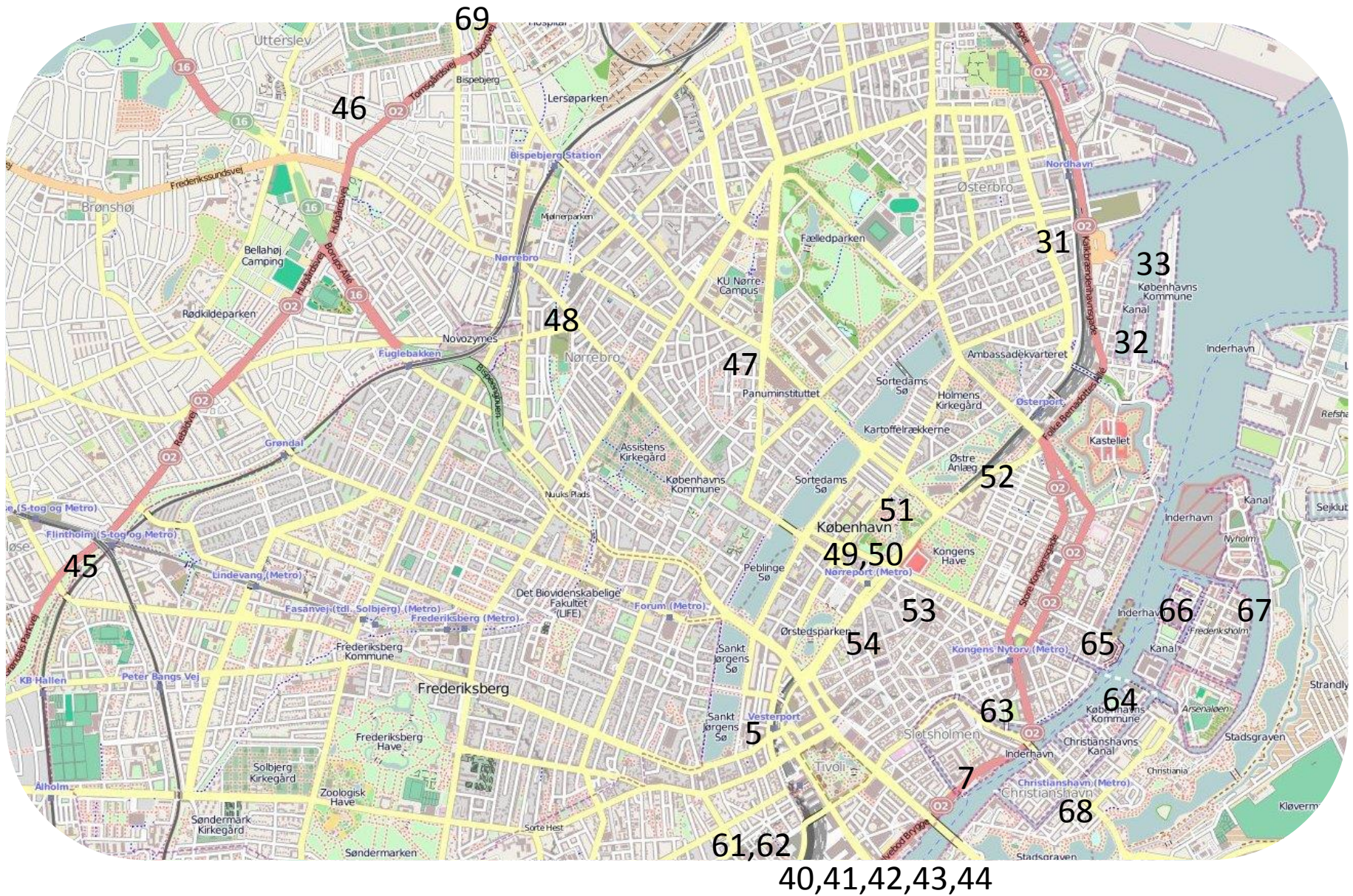


**(38) Favrholt conferentie centrum** (2011) (Search) Deels ondergrondse uitbreiding van de monumentale boerderij Favrholt uit de 14<sup>e</sup> eeuw voor de firma Novo Nordisk, grootste producent van insuline in de wereld. Hier werd voor het eerst insuline geïsoleerd uit de pancreas van koeien. Inspiratie voor de vormtaal zijn o.a. koeienoren, de vml. rechthoekige binnenhof en schuren van de boerderij.



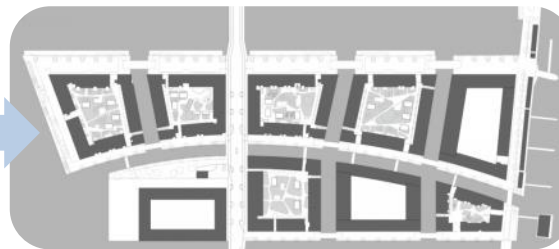
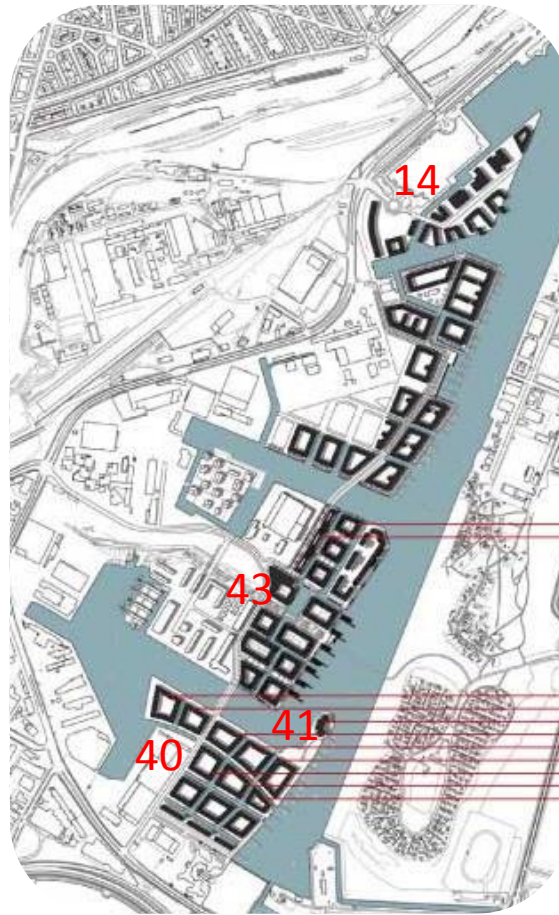
**(39) Louisiana** (J.B en W. en C. Wohlert 1958-2006) Museum voor moderne en pre- Columbiaanse kunst, met concertzaal en beeldentuin. De eerste fase: 3 gebouwen met glazen gangen verbonden. Nu een cirkelvormig complex. Ruim 600.000 bezoekers per jaar. Synthese van kunst, architectuur en landschap. Genoemd naar de 3 vrouwen van de eerste eigenaar, die allemaal Louise heetten. Sinds eind 2012 een eigen web-tv kanaal (Louisiana chanel) om het museum te presenteren als een permanent ontwikkelend cultureel platform.







**(40) Sluseholmen** (masterplan: Soeters van Eldonk Ponec, Arkitema 2007) Binnen enkele jaren is een nieuwe levendige wijk ontstaan in het vml. zuidelijke havengebied. Nieuwe kanalen, kades en bruggen. Variatie binnen kaders. Bouwblokken met toegankelijke binnenhoven. Valby boatclub is behouden. Metropolisgebouw is landmark voor de wijk. **Havenzwembad** (Kasper Danielsen) **(41)**



**(43) Teglholmen** (masterplan Soeters van Eldonk Ponec, Arkitema nog in ontwikkeling) In op gebied van. Sommige industriegebouwen (van vml. tegel- en baksteenfabriek) worden behouden en verbouwd. Er komen 5000 woningen, scholen en bedrijvigheid. Aan de oostzijde komt een zone met kanalen zoals Sluseholmen. Hopelijk komt er een voet/fietsbrug naar Amager. Zwart Somark woongebouw (Tegnestuen Vandkunsten 2008)



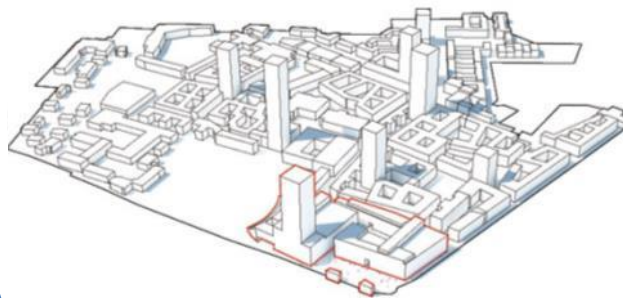
**(42) Teglværksbroen**, brug tussen Sluseholmen en Teglholmen (Hvidt arkitekter 2011) Deel kan open voor scheepvaart.







**(44) Carlsberg** (masterplan Entasis, uitgesteld) Bierfabriek sinds 1847 (ca. 30 hectare) wordt verlaten door verplaatsing naar Frederica. Entasis won internationale competitie met masterplan voor wonen, kantoren en cultuur, met slingerende straten, open pleinen en 9 torens. Veel industrieel erfgoed wordt behouden. Nu zijn er 3 tijdelijke pleinen ingericht in afwachting van de uitgestelde bouwplannen. (Tap plads, Boble plads, Ny tap plads)



Zaterdag 1 juni

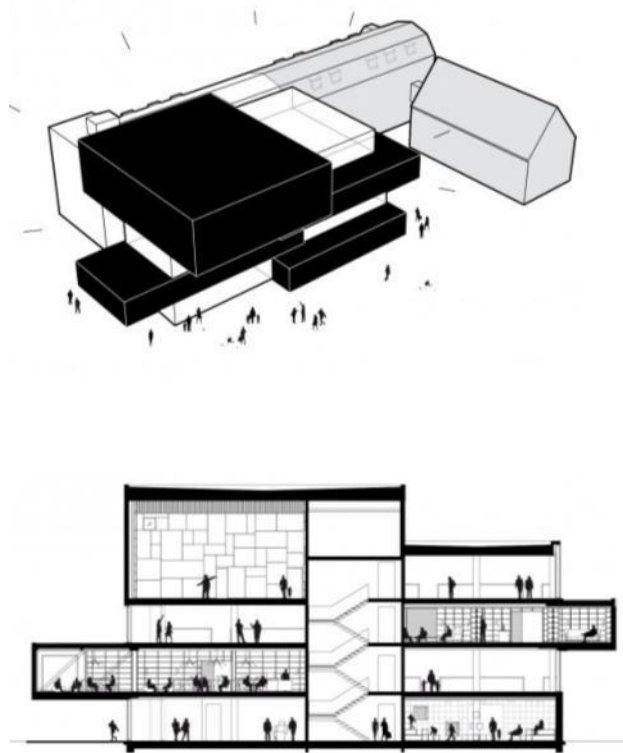
**(45) Flintholmen** Druk station voor trein, metro (circle line) en S-baan. (KHR 2004) Glazen dak en brede perrons zorgen voor ontspannen sfeer. Buiten staat o.a. een gebouw van 3XN.



AetA studiereis Kopenhagen-Malmö 29 mei-2 juni 2013

29

**(46) Bibliotheek** (COBE 2011) Uitbreiding van een bestaande bibliotheek. 4 functies zijn gestapeld (bibliotheek voor kinderen, jeugd, volwassenen en concertzaal bovenop) Open flexibele zones tussen deze 4 specifieke gebieden. Twee ingangen (noord en zuid) maken een stedelijke route door de hal tussen oud- en nieuwbouw. Boven een prachtig uitzicht. 'Best public building 2011'.



**(47) Cancer healthcare center** (NORD 2009-11) 2500 m<sup>2</sup> 'Healing environment' door menselijke schaal en warme huiselijke sfeer. Patiënten worden ontvangen en begeleid door vrijwilligers die de ziekte uit eigen ervaring kennen. Een binnenhof voor stilte en reflectie. Ruimte voor klimmen en fitness. Je kunt er zelf gezond en lekker koken.





**(48) Superkilen (superwig) (BIG 2011)** Multiculturele buitenruimte in Nørrebro. Rode zone voor sport en fitness, groene zone met heuvels voor spel, families en picknick, zwarte zone voor schaken, reflectie en rust; in het weekend voor lokale markt. 57 objecten verwijzen naar de verschillende culturele achtergronden van de bewoners.



Zaterdag 1 juni



AetA studiereis Kopenhagen-Malmö 29 mei-2 juni 2013

31



**(49) Nørreport** (COBE 2011) Druk station. 250.000 reizigers per dag. 2500 fietsparkeerplaatsen. Open en gastvrij.



**(50) Torvehalle** (Hans Peter Hagens, 2011) Israel plads. 2 markthallen voor voedsel, geïnspireerd door de Moorse Mesquita in Cordoba. Ruimte voor 1000 mensen.



**(51) Palmenhus**, Tropische kas (3000 m2) in universitaire botanische tuin 1871 (Eva en Nils Koppel) Øster Farimagsgade 2b.



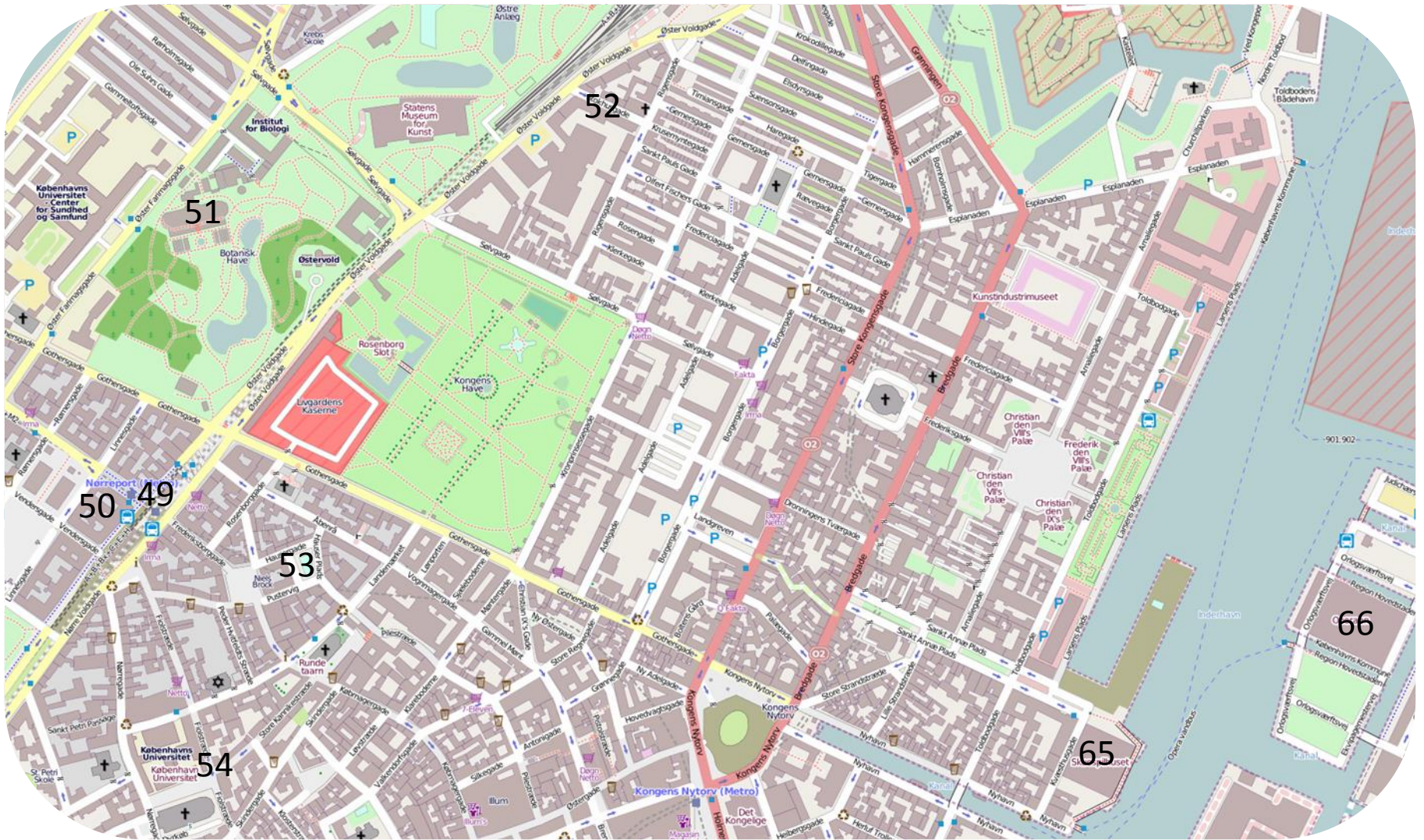
**(53) Hauser Plads**, (Karres en Brands/ Polyform 2009-11) Vml. ondergrondse parkeergarage is veranderd in hoofdkwartier van de stadsreiniging met kantoren, kleedruimtes, parkeren van vuilnisauto's enz. Patio's met golvende glaswanden op kelderniveau. Plein met recreatieheuvels en nieuwe inrichting van de winkelstraat Købmagergade.



**(54) Universiteitsbibliotheek Kongelige biblioteket** (J. D. Herholdt 1857-61). Fiolstraede 1, Indre By. Prijsvraagwinnend ontwerp. Neogotiek. Gebruik van rode baksteen, typisch voor Deense overheidsgebouwen. Eerste gietijzer constructie in DK. Geïnspireerd op Noord Italiaanse kathedraal, Crystal Palace en Bibliothèque Geneviève. Bezoek moet worden afgesproken met Dicte Madsen. Tel. +4533474483 dima@kb.dk









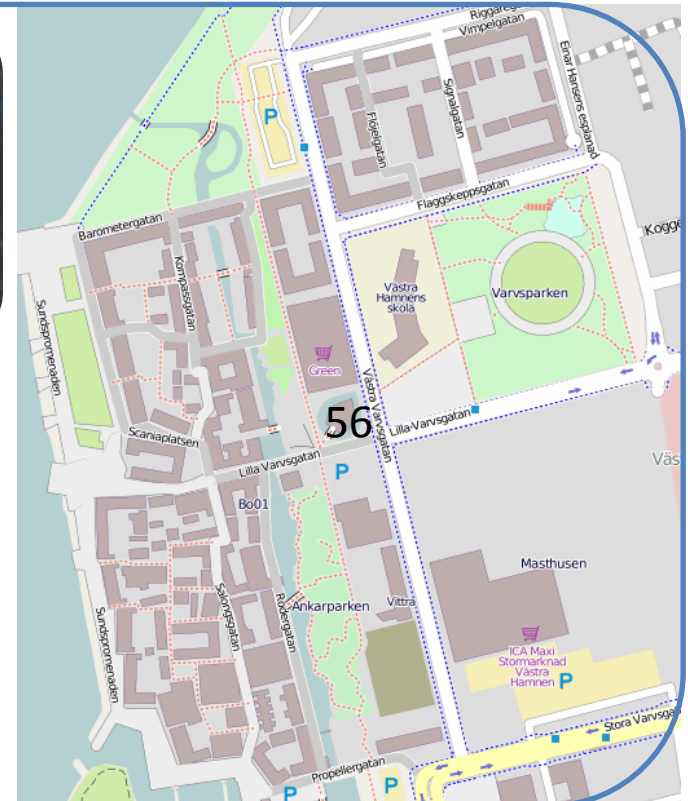
**(55) Øresundbrug** (Georg Rotne, Ove Arup e.a. 1995-2000) Verbindt Denemarken met Zweden en laat misschien een dubbelstad ontstaan. via kunstmatig schiereiland, tunnel en kunstmatig eiland. 16 km. Brug ca 8 km.



**(56) 'Turning torso'** (Calatrava) (Lilla Varvsgatan 14) 190 m. hoog, heeft 54 lagen, 147 appartementen, wat kantoren, een spa en conciërge. De bovenste laag is 90 graden gedraaid t.o.v. de begane grond.

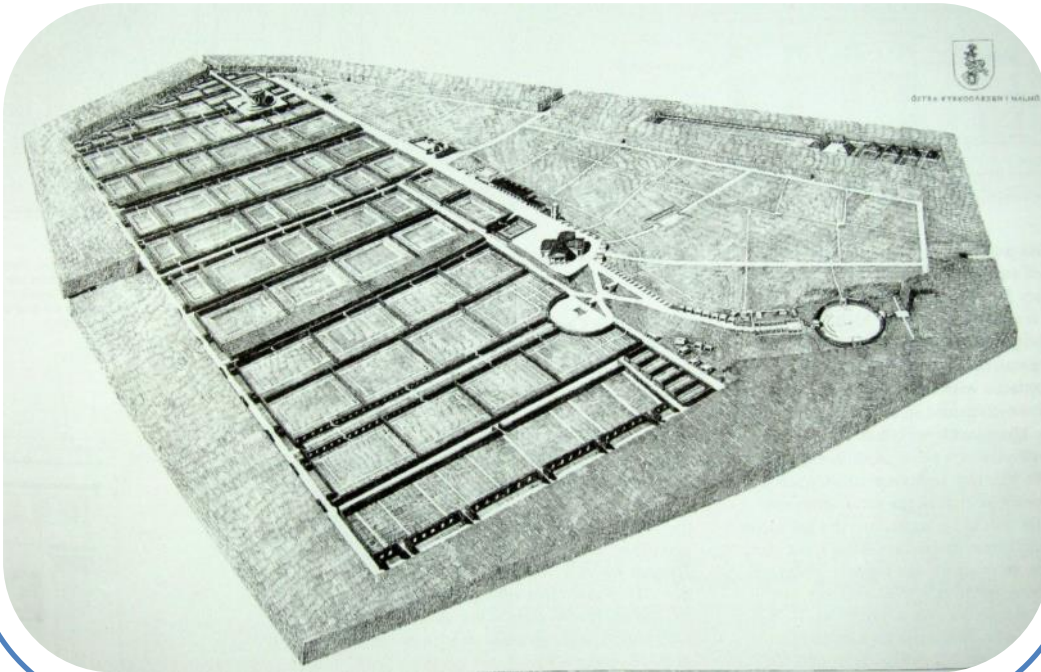


**(57) Malmö Bo01** (20 architecten, landschap door Agneta Person en Jeppe Aagaard Andersen 2000) Sunspromenaden (Västra Mannen) Wijk met veel particulier opdrachtgeverschap. Was in 2001 een expositie van ideeën over duurzaamheid, stedelijkheid en landschapsinrichting. 500 woningen, 20 tuinen, openbare ruimte en tijdelijke gebouwen en exposities in een vml. vervallen industriegebied. Aan de oostzijde van deze wijk het 'kanaalpark' ontworpen door Stig L. Andersson (2000)





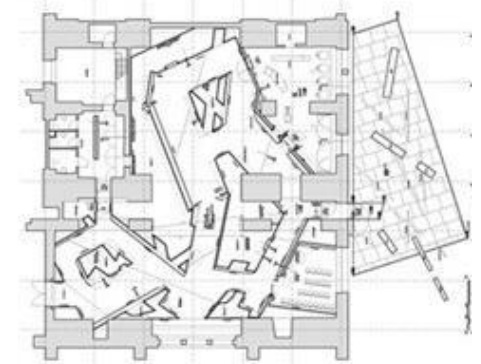
**(58)Kerkhof oost** (Ostra Kyrkogården)( Sigurd Lewerentz 1916-69) De heuvelrug, met kapellen, mausoleum en crematorium, scheidt de twee zones met begraafplaatsen die door hagen zijn omgeven. Het crematorium uit 1931 is in '55 verbouwd. De tweelingkapellen zijn uit 1945, de bloemenwinkel uit 1969. Een bekroning van een leven zoeken naar eenvoud, de kracht van stilte.



**(59) Vliegveld.** De eerste terminal is uit 1939. Daarna voortdurend uitbreiding en verbouwing. De aankomsthal van terminal 3 (Lauritzen 1998) heeft een dak als een deltavleugel dat zich ook uitstrekt boven de weg en de spoorweg. De verkeerstoren (Bornebusch Tegnestue 1998) heeft extreem trillingsvrije fundering. Finger west (Hol&Grut 1998) verbindt de internationale en nationale terminals.



**(62) Deens Joods museum** (interieur van Libeskind 2004)  
 Proviantpassagen . Intieme ontmoetingsplekken en een  
 buitencafé. Een voetgangersroute verbindt de oude  
 bibliotheek met de nieuwe langs de Proviantgarden in de  
 binnenplaats. Hellend vlak is soms tafel, plint, vitrine of wand.  
 Het pad in het museum heeft de vorm van de vier  
 Hebreeuwse lettertekens die het begrip Mitzvah vormen  
 (plicht of goede daad) verwijzend naar de hulp die veel Joden  
 in de oorlog in DK kregen.

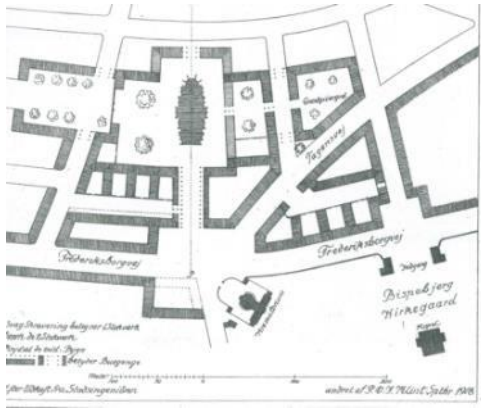


**(60) Meatpacking district** (Poul Holsøe, Mutoxia e.a.  
 v.a 2006) gebied tussen Halmtorvet en Ingerlevsgade.  
 Aantal witte functionalistische betonnen gebouwen  
 uit 30er jaren zijn herbestemd voor creatieve  
 activiteiten, terwijl de vleesverwerkende industrie  
 ook in de wijk blijft. Integratie van kunst en slagers.  
 Galerries en bars in Købbyen. **Sonderboulevard (61)** is  
 ingericht door SLA.



**(65) Playhouse, Schouwburg, Skuespilhuset**  
 (Lundgaard & Tarnberg 2004-7) Kvaesthusbroen.  
 Een grote ( 650 zitplaatsen) en twee kleinere  
 theaterzalen, restaurant enz. Door glasstroken in  
 het dak valt licht diep in het gebouw en wordt de  
 met koper beklede toneeltoren 's avonds van  
 binnen aangelicht. Zicht van stad op haven blijft  
 open. Het voorplein is een drijvend betonnen  
 platform, dat ook het dak van de parkeergarage is.





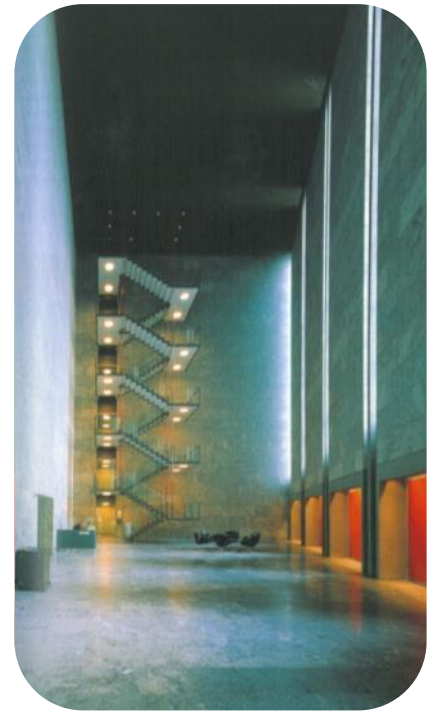
**(69) Grundtvigs Kirke** (Peder Vilhelm Jensen-Klint 1921-40) Pa Bjerget Bispedbjerg. Milde monumentaliteit. Alles in gele baksteen. Ook de woonwijk eromheen. Het vml. Presbyteriaans crematorium ertegenover is nu een dansschool.



**(52) Stokhusgade 4b** (Holscher arkitekten, 2007) Nieuwbouw in 7 lagen tussen twee panden uit 19<sup>e</sup> eeuw in 3 en 6 lagen. Koperen gevelbekleding. Veel glas v.a 4<sup>e</sup> laag. Veel prijzen.



**(63) Deense nationale bank** (A. Jacobsen 1961-78) Havnegade 5. De indrukwekkende hoge lobby met trap van glas en staal kan worden bezocht op ma t/m vrij van 9 -16 uur. Fotograferen niet toegestaan.



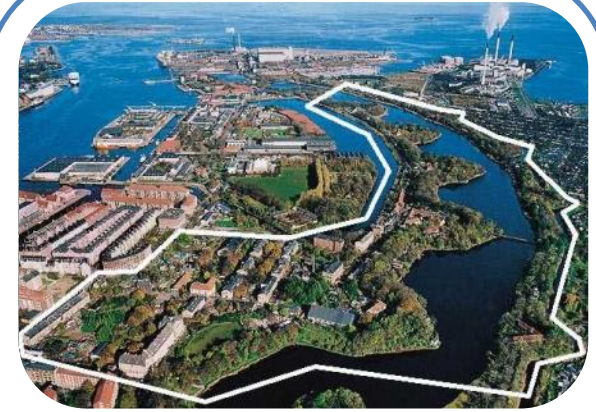
**(64) DAC.** (Deens architectuur centrum, Erik Møller) Strandgade 27b. Verbouwde vml. opslagplaats Gammel Dok uit 1882. Inrichting boekwinkel door Dorte Mandrup in 2000. 250.000 bezoekers per jaar, ca. 30 medewerkers. Nieuwbouw voor o.a. DAC is ontworpen door OMA tussen de 'Zwarte diamant' en 'Crystal en cloud'. Tel. +4532571930



*Tijdelijk bouwwerk: The dome at Krøyers square, named Dome of Visions, is designed by the Danish architects Kristoffer Tejlgaard and Benny Jepsen and constructed by NCC. Dome of Visions is a new, temporary space in Copenhagen.*

facultatief

**(66) de Opera** (Henning Larsen Tegnestue 2001-5) Philip de Langes Allé. Door twee kanalen ligt het op een eiland in een vml. industrieel havengebied. Dakoverstek 32 m. 14 verdiepingen, waarvan 5 beneden zeeniveau. Op zichttas van Frederikskirken door het koninklijke paleiscomplex.



**(68) Christiania,** Bådmandsstraede 43. Hippiewijk/vrijstaat. In 1971 gekraakt gebied 34 ha. Vml. kazerneterrein en 17<sup>e</sup> eeuwse stadswallen. Ca. 850 bewoners. In 2011 gesloten. Nu weer open.

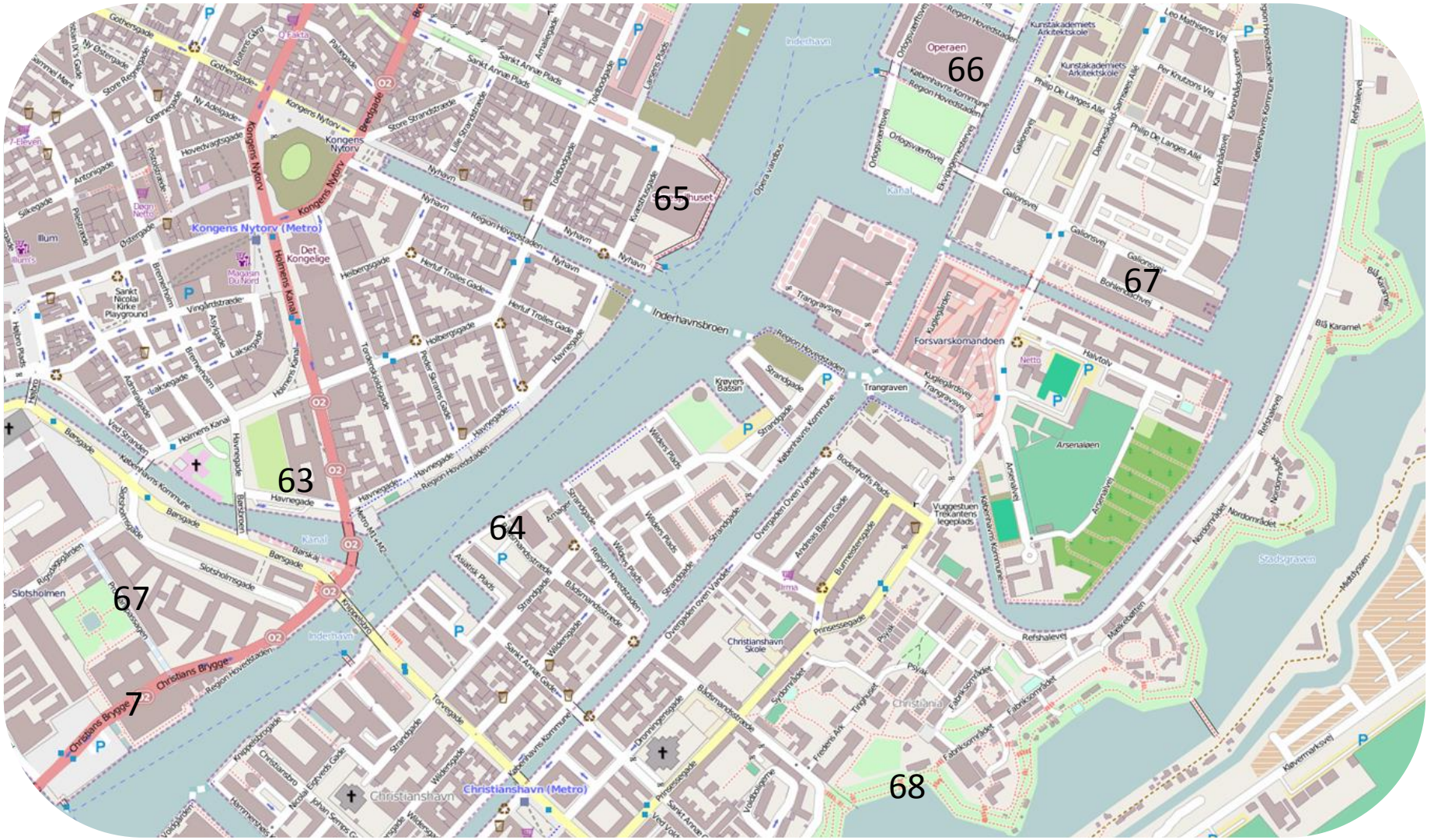
**(67) Torpedohallen** (Tegnestue Vandkunsten 2000-03) Galionsvej 1-11, Frederiksholm. Herbestemming van een vml. gebouw voor het bouwen en repareren van torpedoboten uit 1954. Nu een complex van loftwoningen. Parkeergarage met gemeenschappelijke ruimte er boven, tribune met uitzicht op het originele waterbassin. Originele spanten met nieuw dak en open boven de, lichte, gemeenschappelijke buitenruimte. Nieuwe fundering voor de woningen, die ook los staan van de oorspronkelijke kolommen.



AetA studiereis Kopenhagen-Malmö 29 mei-2 juni 2013

38









A new waste treatment plant with alpine skieng (BIG 2013)

Amagerforbraending

